



Noord-Holland is rijk aan bijzondere stolpen zoals 'Land en Veelust' in Zwaagdijk. Onze voorjaarsexcursie gaat er op bezoek. In dit nummer een bon voor deelname.

VERVAL EN VERVOLG

Stoere stolpen geven Noord-Holland een eigen en uniek karakter. Maar als je op de lijst van bouwvallen af gaat dringt zich een somber beeld op: meer dan 80 stolpen zullen op korte termijn het loodje leggen. Bezuinigingen werken door, stolp-eigenaren komen in problemen. En de 90% onbeschermd, dus vogelvrije stolpen hebben van overheden steeds minder te verwachten. Rijk en provincie laten



grote delen van het beleid, ook het stolpenbeleid, over aan gemeenten. Daarmee staat behoud van vooral de onbeschermd, statusloze stolp zwaar onder druk.

Stimulerend beleid

Toch zijn het juist de gemeenten die nu krachtig en stimulerend beleid voor behoud dienen te ontwikkelen om sloop te voorkomen en ook om ruimere herbestemmingsmogelijkheden mogelijk te maken. Politieke wil, daar gaat het om! Ook bij de provincie die de stolp als unieke identiteitsdrager heeft benoemd. Daarom deden wij in 2014 een klemmend beroep op de nieuw gekozen gemeenteraden en herhalen de oproep naar de nu gekozen leden van provinciale staten.

Dit stolpenjaar

Om aan de grote belangstelling voor de excursies te voldoen, worden er dit jaar twee van die ontdekkingstochten georganiseerd. Begin mei komen interessante stolpen in Zwaagdijk en Hauwert aan bod, in het najaar bezoeken we stolpen in de 450-jarige Egmonder- en

Bergermeer. Komend jaar voeren wij een restyle van onze Nieuwsbrief en website in. Naast het tastbare exemplaar op de deurmat gaat de nieuwsbrief ook digitaal de wereld in. Ook onze Boerderijen Beeldbank wordt vernieuwd. ▲

INHOUD

- ▲ Voorjaarsexcursie
- ▲ Alkmaar is stolpen rijk
- ▲ Oproep aan statenleden
- ▲ Verval van de stolp
- ▲ Binnenkijker
- ▲ Niet zonder hoop
- ▲ Kiek 31 en 32
- ▲ Stolpen in het nieuws



Sander Douma Architecten BNA
www.sanderdouma.nl / 072 -503 98 47



RIETDEKKERS BV

Zwaagdijk-Oost 286, t. 0229 262140, m. 06 20548854
www.rietdekkersbedrijfsijm.nl



Schermerhorn, Oostmijerdijk 13

Wonen in een landelijke omgeving en toch dichtbij het dorp en de stad. Schitterend gelegen bouwkaavel met daarop een oud gemaalgebouw met een perceel weiland. Vrij uitzicht rondom. Restauratie van het gemaalgebouw en de bouw van een ruime woning van 750 m3 in de polder De Mijzen. Dat is wat deze plek biedt! Prachtig gelegen aan het water in de Mijzenpolder. Gelegen op circa 10 km afstand van Alkmaar. Informeer naar de mogelijkheden!

Info bij makelaar George van der Velden

AGRITEAM NOORD-HOLLAND B.V.
Noordervaart 30 * 1841 HA Stompeloren
el. 072-5039797 * E-mail noordholland@agriteam.nl

www.landelijk-wonen.nl



Aannemersbedrijf
M. Duinmaijer B.V.

- nieuwbouw
- verbouw
- renovatie
- onderhoud
- houtskeletbouw
- machinale houtbewerking
- kozijnenspuiterij



M.C. van Voordenstraat 2, 1483 GB De Rijp tel: 0299 673487 fax: 0299 674626 www.duinmaijer.nl



Amsterdam Z.O. Amsterdam
Utrecht Bussum 's-Hertogenbosch

WWW.WEIJNTJES.NL



AANNEMERSBEDRIJF WEST-FRIESLAND



Dr. Nuyensstraat 20 • 1617 KC Westwoud • www.awfbouw.nl

Balledux Makelaardij



Warmehuizen

VERKOOP & AANKOOP | SCHERP TARIEF | NO CURE NO PAY

Persoonlijke en actieve bemiddeling van A tot Z
Ook buiten kantoor tijden bereikbaar: Tel. 06 - 12 88 62 78

www.balleduxmakelaardij.nl | www.monumententekoop.nl

Ook voor bijzondere objecten: stolphoederijen, karakteristieke panden en monumenten

restauratie
transformatie
nieuwbouw
verbouw



ARCHITECTENBUREAU
KLEIN

Zaanweg 59
Wormerveer
075-6287686
www.kleinbv.nl

VOORJAARSEXCURSIE ZWAAGDIJK EN HAUWERT

Op zaterdag 2 mei voert onze stolpen-voorjaarsexcursie naar Westfriesland. Vier stolpen worden bezocht, langs de Zwaagdijk (Oost) en in 'de zak van Hauwert'. Snel opgeven met de hier afgedrukte bon geeft de beste garantie om deel te nemen. Want de belangstelling is zoals altijd groot.

Een voorjaarsdag in authentiek, stolpenrijk Westfriesland. Langs het lange dijklint van Zwaagdijk, tussen Hoorn en Wervershoof, staan 58 stolpen. 12 in Zwaagdijk-West (gem. Hoorn) en 46 in Zwaagdijk-Oost (gem. Medemblik). Van oudsher zijn het fruitteelt- en melkveebedrijven die hier het beeld bepalen. Dat geldt ook voor Hauwert, ook een lint maar dan van een meer dorps karakter, geaccentueerd door de 15^e eeuwse kerk. De naam Hauwert (aanvankelijk Bokswoude of Oudboxwoud genoemd) zou verwijzen naar de toen hier aanwezige jeneverbesbomen. Hauwert heeft 42 stolpen en we bezoeken er twee in de zogenaamde 'zak van Hauwert', het oostelijk, vroeger doodlopend deel van het dorp.



Programma

Ontvangst van de deelnemers is om 09.30 uur met koffie in Dorpshuis De Werf (waar ook de lunch is geprogrammeerd). De excursie eindigt om ca.16.30 uur. De samenstelling van de excursie is bij het verschijnen van deze Nieuwsbrief nog niet geheel bekend. Twee bijzondere stolpen maken er in ieder geval deel van uit:

- Land en Veelust (1881) van de familie Schilder, Zwaagdijk 191. Een opvallend rijk uitgevoerde stolp met zo'n beetje alle typerende bouwdetails van de late 19^e eeuw. Ook het interieur dat een museale sfeer bezit, met tal van historische werktuigen en materialen.
- De stolp (ca. 1850) met aangebouwd voorhuis (1906) van de familie Druif, Hauwert 127. Zorgvuldig gerestaureerd met behoud van originele details, historische materialen en kunst.



Stolpendorp Hauwert.

Deelname

- Deelname (max. 2 personen) is uitsluitend mogelijk door het inzenden van de bon.
- Het maximum aantal deelnemers is 50 personen; tijdens de excursie in twee groepen te verdelen.
- Volgens het principe 'wie het eerst komt... enz' worden de eerste 50 aanmeldingen geselecteerd.
- Niet-eerdere deelnemers krijgen voorrang.
- Deelname is met eigen vervoer, carpoolen is raadzaam, ter plekke te regelen.
- Deelname is € 25,- per persoon (incl. koffie, excl. eigen vervoerskosten en lunch).
- Alle inzenders van de bon ontvangen bericht over de mogelijkheid tot deelname. ▲

Ondergetekende wil deelnemen aan de Voorjaarsexcursie op zaterdag 2 mei 2015.

Inzendingen worden behandeld naar volgorde van binnenkomst.

Ik kom met ... persoon(en) (maximaal 2)

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Telefoon en e-mailadres: _____

Datum: _____

Uitknippen of kopie maken en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.
Per e-mail: stolpen@xs4all.nl

Pronkstukje van 11 x 12 meter in Avenhorn. Maarten tekende ervoor!



SCHREPEL 12 DE GOORN - TEL.: 0229 - 540996

WWW.MAARTEN-KONING.NL



SCHILDERSBEDRIJF
VAN BENSCHOP

DE
VERFFRAAIER!

Zegt wat hij doet,
doet wat hij zegt.

Werkt ook met verven op natuurlijke basis.

T 06 - 22 799 263 - info@vanbenschop.nl
Wognum - www.deverffraaiier.nl
facebook.com/schildersbedrijfvanbenschop.nl



IWEMA BOUW
De aannemer voor uw stolp!
06 - 108 26 456



Gratis inspectie
op houtaantasting

VCA* & ISO 9001
gecertificeerd

NVPB

Van Lierop

Conserveert & Herstelt Hout | Verdrijft Vocht

Specialist op het gebied van o.a.

- Houtworm- en boktorbestrijding
- Herstel van rotte balkgedeelten
- Brandvertragende behandeling van oud en nieuw constructiehout

MEER DAN 50 JAAR 'DE GROOTSTE VRIEND VAN DE STOLP' | TEL. 072 574 18 56 | WWW.VANLIEROP.NL

ALKMAAR NU 360 STOLPEN RIJK

Met de komst van Schermer en Graft-de Rijk bij Alkmaar is de gemeente meer dan 300 stolpboerderijen rijker. Zelf telde Alkmaar met zijn stolpen in Oudorp en Koedijk al 55 van deze karakteristieke boerenhoeves zodat het totale aantal nu op bijna 360 komt.



Boerenerven stolp aan de Lange Molenweg in de Schermer.

De aanwezigheid van zoveel stolpen geeft een extra accent aan de historisch gegroeide betekenis van Alkmaar als centrum- en marktplaats voor de wijde agrarische omgeving. Vanuit Alkmaar werd de drooglegging van de Schermer gefinancierd en Alkmaarse regenten bezaten er een buitenplaats met herenboerderij. Ook liet de stad in de 17^e eeuw vier stadsboerderijen in de Schermer bouwen als pachthoeve voor agrariërs, aan de Zuidervaart in Zuidschermer getuigt de Klaverhoeve nog van deze verbintenissen.

Dubbele singels

Het bijzondere van de stolpen in de Schermer is de aanwezigheid van de dubbele singels die nog altijd een tiental stolpen vooral aan Zuidervaart en Lange Molenweg de allure van een buitenplaats geeft. Het boerenerven en de 'laaning' is bij die stolpen rijk begroeid met vooral kastanje-bomen en wilgen. In het voorjaar is het erf bespikkeld met duizenden sneeuwklonkjes. Bovendien bezit Zuidschermer ook nog een bijzondere stolpkerk uit de 17^e eeuw. De Rijk en Graft tellen een aantal vaarboerderijen midden in het dorp. Door de ligging aan de Eilandspolder met zijn vele sloten waren de boeren aangewezen op vervoer van vee en hooi per praam. Dat was ook in de Graftdijken het geval waar een flink aantal stolpen, net als in de Starnmeer, aan het Noord-Hollands Kanaal is gesitueerd.

veepest maar de boerenwelvaart van de late 19^e eeuw leverde een hele serie prachtstolpen op waarvan de mooie bouwdetails, hekken en poorten nog steeds de vroegere rijkdom etaleren.

Rijk bezit

Het verkregen bezit van zoveel voorbeelden van de karakteristieke stolpboerderij legt op de gemeente Alkmaar een niet geringe verantwoordelijkheid. Voor de agrarische bedrijvigheid is de stolp niet meer geschikt en vele stolpen zijn in gebruik als woonboerderij. Meer dan 90% van de stolpen in het gebied bezitten geen beschermende status (Schermer bijvoorbeeld kende nog geen gemeentelijke monumenten). Hoewel de aandacht en betrokkenheid van de stolpbewoners voor het behoud van dit waardevol erfgoed groot is te noemen is het evident dat het beleid tot behoud alle aandacht verdient. Voorlichting en advies zijn sowieso instrumenten om de stolp 'in de benen' te houden. De Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp' heeft hierbij al langere tijd het voortouw genomen. De unieke stolpboerderij is het waard volop aandacht te krijgen, als pronkjuweel en visitekaartje van de stad met zijn nieuwe ommelanden. Want zonder stolpen zou Alkmaar Alkmaar niet meer zijn. ▲



'Klaverhoeve', een van de 'Alkmaarse' stolpen.

Prachtstolpen

Alkmaar heeft er fraaie exemplaren van boerenbouwkunst bij gekregen. Zoals 'De 12 apostelen', de oudste stolp van de Schermer (1641) met zijn kenmerkende Vlaamse gevel en het statige landgoed 'Het Bosch', ook uit de periode van de drooglegging. De herenboerderij Wittenburg, gebouwd door de Alkmaarse bierbrouwer Witte, die diende als gemeentehuis van de Schermer is nu opnieuw Alkmaars bezit. Bovendien biedt Schermer een aantal bijzondere, historische langhuisstolpen en kapbergen in de veendorpen Grootschermer en Driehuizen. De droogmakerij ontstond niet aan de magere periode van de 18^e eeuwse

SUYER COGGE NA 10 JAAR

Historische verenigingen zoals de Suyer Cogge voerden deze eeuw een inventarisatie van alle stolpen in Noord-Holland. De resultaten (bijna 6.000 formulieren en ca. 9.000 foto's) werden gedigitaliseerd opgenomen in de Boerderijen Beeldbank. In het kader van het Jaar van de Stolp werd door 12 verenigingen een update uitgevoerd. De enthousiaste vrijwilligers van Suyer Cogge speurden alle veranderingen in hun werkgebied af: Schellinkhout, Wijdenes, Venhuizen en Hem

(nu onderdeel van de gemeente Drechterland). De telling toen wees 253 stolpen aan. Interessant is de toestand nu, na 10 jaar. Bij 56 stolpen bleken veranderingen en in totaal verdwenen in dit gebied 16 stolpen.

- 6 gesloopt (cq verbrand) zonder vervanging.
 - 3 gesloopt voor een nieuwbouw woonstolp.
 - 1 nieuwbouw woonstolp na brand.
 - 6 gesloopt voor stolploos woonhuis.
- Ook verrezen er vier nieuwbouw woonstolpen op plekken waar voorheen geen stolp stond. ▲

ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN



BOERDERIJENSTICHTING NOORD-HOLLAND

VRIENDEN VAN DE STOLP

Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen 072-5816888 stolpen@xs4all.nl bank NL69INGB0000338181 kvk 41235378 www.boerderijenstichting.nl

ons nr.: 02-18/hdv

betr: Provinciale statenverkiezing, Cultuurhistorie en Stolpen

februari 2015

Aandacht voor 'stolpenbeleid' in de nieuwe statenperiode

Geachte kandidaat-statenleden,

Uw partij neemt deel aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten. U zult het beste voor hebben met de provincie en u wilt uw partijpolitieke prioriteiten realiseren door een constructieve coalitie in het college van Gedeputeerde Staten, dan wel door een heldere, consistente oppositie te voeren.

Het behoud en versterken van de historische kwaliteiten van steden, dorpen en landschap in Noord-Holland zal zonder uitzondering iedereen onderschrijven, zeker als het naast het welzijn van de bewoners ook toerisme en recreatie stimuleert. Het behoud van die historische kenmerken heeft, zoals onderzoek heeft aangetoond, een gunstige invloed op de waarde van het onroerend goed en het vestigingsklimaat voor bedrijven en bewoners. Tot de belangrijkste identiteitsdragers in het landelijk gebied en in de dorpen en kleine steden boven het Noordzeekanaal behoren de stolpboerderijen. Daar is Noord-Holland uniek in en dit onderscheidt onze regio van andere gebieden in Nederland.

Volgens de Provinciale Nota 'Leidraad Landschap en Cultuurhistorie' is de stolpboerderij identiteitsbepalend voor Noord-Holland en derhalve een cultuurdrager van provinciaal en landelijk belang. De Provincie Noord-Holland pleit in dit verband voor het behoud van de ca. 4500 bewaard gebleven en niet-monumentaal beschermde stolpen. Omdat de stolp als bovenlokaal wordt gewaardeerd is het streven om in overleg te treden met gemeenten over het voortbestaan van het aantal stolpen op hun grondgebied. Stimulerend beleid van gemeenten kan gevoerd door adequate bepalingen in het bestemmingsplan op te nemen om sloop te voorkomen en in het afwijkingenbeleid ruimere herbestemmingsmogelijkheden te creëren.

Helaas constateert de Boerderijenstichting Noord-Holland dat de Provincie weliswaar goede beleidsinitiatieven heeft genomen, maar onvoldoende ondersteuning biedt om gemeentelijk tot een effectief stimulerend beleid voor behoud en herbestemming van stolpboerderijen te komen. Bij een effectief beleid zijn ook financiële prikkels en/of bijvoorbeeld fiscale instrumenten bevorderend om investeringen in stolpen aantrekkelijk te maken. Met weinig middelen kan een economisch gunstig katalysator-effect ontstaan dat maatschappelijk gemakkelijk kan worden terugverdiend. Door renovatie, restauratie en herbestemming aantrekkelijk te maken, stimuleren wij de duurzaamheid van de stolpen en blijft ook de vaktechnische kennis van dit type bouwwerk behouden. Wij informeren gemeenten graag over de mogelijkheden om tot een goed stolpenbeleid te komen en daarmee de cultuurhistorische kwaliteiten van dorpen en van landelijk gebied goed te borgen zonder dat hier hoge subsidies voor nodig zijn. Financiële en beleidsmatige ondersteuning vanuit de provincie is daarbij onontbeerlijk.

Wij vertrouwen erop dat ook uw partij de ruimtelijke en historische kwaliteiten van het Noord-Hollandse landschap wil behouden en middelen beschikbaar wil stellen om een adequaat ruimtelijk beleid op provinciaal en gemeentelijk niveau te kunnen voeren. Als we niets doen zal het aantal stolpen snel dalen want sloop is bijna altijd vergunningsvrij (er is alleen een meldingsplicht). Bovendien betekent sloop een blijvend verlies aan identiteit van het gebied en aan ruimtelijke en historische kwaliteit. Wij verwachten dat behoud van het Noord-Hollandse landschap met zijn gebiedseigen architectuur in de vorm van stolpboerderijen ook voor uw partij als één van de primaire taken van de provincie wordt gezien. Wij komen met het nieuwe college van Gedeputeerde Staten graag in gesprek over een effectiever stolpenbeleid en zijn vanzelfsprekend bereid ook uw partij een nadere toelichting op deze brief te geven.

Namens het bestuur
met vriendelijke groet,

Mart Groentjes
secretaris



ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN



VERVAL VAN DE STOLP

Zo'n 80 stolpen in Noord-Holland verkeren in een bouwvallige staat die in de meeste gevallen tot sloop zal leiden. Dat betekent een grote verarming van het landschap en verlies van de identiteit van grote gebieden in de provincie.

De oorzaken zijn divers: vanwege uitbreiding van woonwijken of wegeaanleg staat de stolp in de weg. Of de agrariër heeft de stolp als bedrijfsgebouw niet meer nodig. Maar ook uitgesteld onderhoud door bezuiniging, regelgeving en trage besluitvorming bij herbestemming of familiekwesties spelen een rol. En dan heb je ook nog de eigenaren van een te slopen stolp met een voorkeur voor een groot nieuw landhuis of eigentijdse 'poenhoeve'.

'Sloopt u dit niet?' vroeg 'bouwvallenspecialist' Dirk Beemster aan de boer op zijn tocht langs bouwvallen in Westfriesland. 'Als het weer eens een keer flink stormt, valt het vanzelf in elkaar', was het antwoord. De laatste

vijf jaar verdwenen zo'n 30 stolpen in deze regio door sloop en door brand.

Documenten

Dirk Beemster heeft er een flinke taak van gemaakt en gefotografeerde samen met de leden van de bouwvallenvereniging honderden ingezakte en verloederde bouwwerken: stolpen, schuren, woonhuizen, hooischelven. Met verhalen en citaten rangschikte hij het beeldmateriaal op zijn website. Vorig jaar leidde hij een wandeling langs Westfrieze aftakelingen en in februari j.l. organiseerde hij een tentoonstelling met 150 vervallen bouwwerken in foto's. Op drie zondagen waren er speciale onderdelen als lezingen (o.a. van Dieuwertje

Duijn over de stolpconstructie), presentaties en een 'bouwvallenparty'. Honderden bezoekers kwamen langs in de smaakvol ingerichte ruimte van het vroegere Museum van de 20^{ste} eeuw aan de Bierkade in Hoorn. Dirk Beemster stelde een boek samen en -ook om een naargeestig onderwerp toch gezellig te houden- een kwartetspel ('mag ik van jou die stolpruïne uit Andijk?').



Zie de website bouwvallen.eu met alle bouwvallen in Westfriesland, gerangschikt per soort en gemeente. Het boek (€ 7,-incl.porto) en kwartetspel (€ 12,-incl.porto) zijn te bestellen op d.beemster@gmail.com

DE STERVENDE STOLP

Presentatie met inleiding en film door Mart Groentjes op de bouwvallententoonstelling in Hoorn, 15 februari 2015.



Tentoonstelling Bouwvallen.

"Elk jaar verdwijnen er zo'n 20-25 stolpen in Noord-Holland. Pas geleden nog drie door brand in Zwaag, Berkhout en Tuitjenhorn. Zwaag staat wat dat betreft onder vuur, er staan er enkele sterk in verval en eerder al verdween er een gemeentelijk monument. En daar moet je een beetje zorgvuldig mee omgaan natuurlijk. De bewoner wilde verbouwen en had daar keurig toestemming voor gevraagd. Dat duurde hem toch te lang en hij was dus alvast maar begonnen. Hij wilde het grondig aanpakken. Hij begon de staanders van het vierkant door te zagen... Hij kon ternauwernood worden gered onder het ingestorte dak.

In Onderdijk zat volgens liefhebbers van Nieuw en Strak een stolp in de weg. Stond leeg. Een verbond van architect en aannemer zag er wel brood in om te slopen en op het perceel twee frisse nieuwbouw-boerderettes op te richten: kassa. Probleem was de goede staat van de stolp.

Opgelost door een bouwkundig buurotje dat de stolp onbewoonbaar verklaarde. Een conclusie die de gemeente (om politieke redenen?) overnam. Een aan alle kanten tegengewerkte contra-expertise bewees dat de stolp in het geheel niet bouwvallig was. Er kwamen veel protesten tegen sloop, van de buurtbewoners en clubs als die van ons. Het ging door tot in langdurige rechtszaken. Dat stond de ondernemers niet aan en toen, in de randen van de nacht, brandde het hele spul toevallig af. En ook de helft van het belendende huis van de burens. De daders zijn nooit gevonden. De beeldbepalende stolp is voor altijd weg.

Die verdwijnende lot ondergaat ook de 50 vervallen stolpen die Dirk Beemster op zijn speurtocht door deze regio ontdekte. Of er moet een wonder gebeuren. Die zijn normaal gesproken al schaars maar dat zit er hier gewoon niet in. De meeste eigenaren hebben er nix mee op. Of: 'het zal mijn tijd wel duren,

het staat 100 jaar en het hangt 100 jaar'. Van de meeste gemeenten is ook weinig heil te verwachten. Wel in woorden de stolp de hemel in prijzen maar niet in daden. Zelfs niet als bestemmingsplannen het behoud van de stolpen zou kunnen betekenen. Zie maar weer de stolpviandige acties van de gemeente Medemblik waar twee bijzondere stolpen (in Nibbixwoud en Zwaagdijk) binnenkort gesloopt mogen worden.

Met de activiteiten als die van Dirk Beemster zal bij velen de ogen worden geopend en dat leidt hopelijk tot meer begrip voor die onvergankbare bouwkunst, voor het behoud van karakteristiek erfgoed en landschap en de identiteit van dorpen en landerijen. Verval kan ook mooi zijn en sluit daarbij aan op de klassieke, romantische waardering voor ruïnes. Maar op 'n end leidt verval tot verdwijning. Met dan heel misschien iets moois er voor in de plaats."



Stolp in verval, Westerblokker.

'ALLEEN EEN DODE EN EEN BRUID GAAN DE VOORDEUR UIT'

"Er is niks mooiers dan een prachtig gesneden houten voordeur," vertelt Roel Scholtens enthousiast. "Een voordeur is niet alleen praktisch, het is het visitekaartje van je boerderij". De directeur van Timmerfabriek Visser vertelt gedreven over zijn vak en het liefst over de oude houtbewerkingstechnieken van vroeger.

De Zaanstreek was in vroeger eeuwen lange tijd het mondiale centrum van de houthandel en de houtbewerking. In de loop der jaren verzezen er talloze mooie en smaakvolle bouwwerken. Sinds 1932 is Timmerfabriek Visser gevestigd in de Zaanstreek. "Ik vind het mooi dat wij als familiebedrijf kunnen putten uit de kennis van deze streek."

"Restauratiewerk vormt al jaren de rode draad in ons bedrijf," vertelt Roel, "Ik vind het ook het mooiste werk. Om een oude vermolde deur te vervangen door een prachtig gerestaureerd exemplaar. Dat geeft veel voldoening." De oude ornamenten en technieken die gebruikelijk zijn in Noord-Hollandse houtbouw kennen geen

geheimen voor de timmerlieden van Timmerfabriek Visser. Dat zorgt ervoor dat veel mensen een beroep doen op hun, door jaren lange ervaring, opgebouwde vak kennis.

"Zolang het van hout is maken wij het. Kozijnen, ramen, deuren, trappen, lijstwerk, echt alles," aldus Roel. "De pronkdeur is wel onze specialiteit. Zo'n imposante donker-groene deur, ook wel 'rouw- en trouwdeur' genoemd. Prachtig vind ik ze."

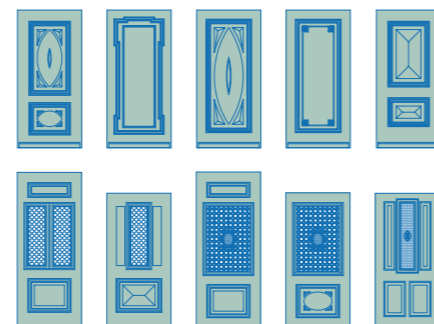
Oorspronkelijk maakten de meeste rouw- en trouwdeuren deel uit van het voorhuis of de pronkkamer. Een deur zonder klink of brievenbus en geen pad of stoep die er naartoe leidt. Deze deur ging alleen open bij

trouw of rouw, dus wanneer de bewoner overging naar een nieuw leven. "Zoals men in sommige delen van Noord-Holland vroeger zei: 'Alleen een dode en een bruid gaan de voordeur uit'. Ik hoop dat dergelijke tradities kunnen voortleven door onze deuren."

Er wordt door Timmerfabriek Visser niet alleen maar maatwerk gemaakt. Ze hebben een groot assortiment standaard deurmodellen. "Maar het liefst maken we natuurlijk iets unieks. Daarin staan we altijd open voor wensen en ideeën. Wij hebben vaak overleg met de architect, aannemer of de opdrachtgever. Samen maken we een deur die een stolp karakter geeft."

Wilt u meer informatie over deuren, kozijnen, ramen, trappen of lijstwerk, neem gerust contact op met: Timmerfabriek Visser, T 075-6177984, info@timmerfabriekvisser.nl

Timmerfabriek Visser



Tot in detail verantwoord maatwerk

Noorder IJ- en Zeeweg 8, 1505 HG Zaandam
075-6177984 | www.timmerfabriekvisser.nl

VAN GROEPSTAL NAAR WOONGROEP

Wie haalt het 40 jaar geleden in zijn hoofd om een bestaand melkveebedrijf, de voormalige pachtboerderij Hengstenburg, later Jachtlust, van 'buurman' kasteel Marquette (Heemskerk), te willen veranderen in een woongroep. Onder andere leden van de familie Wentink, waarvan vader Tinus tot 1975 het kleinschalige melkveebedrijf runt, samen met zoon Jan. In dat jaar spelen in het boerenbedrijf twee zaken een hoofdrol: de opvolging en de toestand van het bedrijf in het algemeen. Herbezinnen en initiatieven luidde de slot-som destijds.

Om een lang verhaal kort te maken gaat de familie om tafel en komt tot de conclusie dat een woongroep niet alleen soelaas biedt voor het voortbestaan van het boerenbedrijf, maar bovendien nieuw leven op en rond Heemshof zal brengen. Lia Wentink en haar man Lambert Koppers nemen het voortouw in deze nieuwe te ontwikkelen sociale woon- en werkge-meenschap. Het betekent vergaderen en nog eens vergaderen, en verbouwen, want het nieuwe initiatief vraagt om een totaal andere indeling van de fors bemeten stolp met groot,

breed voorhuis, die dateert uit 1937 toen de voorganger door brand verloren ging. Meerdere woonruimten, een gemeenschappelijke ruimte en keuken bijvoorbeeld, maar ook een nieuwe indeling op het erf ... en statuten en huishoudelijke reglementen.

Rond het vierkant

De woongroep in de Heemshof slaagde wonderwel in hun opzet en onlangs verscheen een razend interessant boekwerkje over het wel en wee van wonen, werken, gasten, bouwen en verbouwen in en om een stolpboerderij op een prachtige plek in Noord-Holland. Heemshof herbergde zelfs een aantal jaren een galerie met de naam 'Rond het Vierkant'. De ontwikkeling verloopt naar een sterke afname van gasten naar een groter aantal vaste bewoners. Thans bestaat de woongroep in de Heemshof uit 7 basishuishoudens, bestaande uit 11 volwassenen en 3 kinderen. De oudste is 88 jaar en de jongste is pas geboren. Tanja Schermerhorn bracht de verhalen samen in een zeer overzichtelijk boek. Met de vele foto's vormt zich de boeiende geschiedenis van een

zeer bijzondere herbestemming in een stolpboerderij, die naar eigen zeggen zeer geslaagd is. Heemshof is naar ons bekend een van de eerste initiatieven in Noord-Holland. Het boek 'Van groepstal naar woongroep' is een warm eerbetoon aan deze geslaagde worsteling tussen idealen en realiteit. Aanbevolen. Het boek (ISBN 978-90-819951-0-8) is verkrijgbaar via www.heemshof.nl. ▲

RIETEN OF PANNENDAK?



De piramidedaken van stolpen zijn bedekt met riet of dakpannen. De keuze is doorgaans geweest de beschikbaarheid van deze dakbedekkingen en de bouwmode door de jaren heen. Aardig om te zien hoe de verhouding riet of pan is in een stolprijke gemeente als Medemblik.

TOTAAL	RIET	PAN	PLAATS
03	--	03	MEDEMBLIK
69	30	39	TWISK
44	27	17	OPPERDOES
43	19	24	OOSTWOUDE
22	10	12	MIDWOUDE
18	11	07	WERVERSHOOF
43	24	19	ANDIJK
42	23	19	HAUWERT
46	32	14	ZWAAGDIJK-OOST
38	19	19	NIBBIXWOUDE
79	55	24	WOGNUM
34	24	10	ABBEEKERK
07	02	05	LAMBERTSCHAAG
36	30	06	SIJBEKARSPEL
08	06	02	ONDERDIJK
42	34	08	BENNINGBROEK
574	346	228	

Aantallen op basis van gegevens in Boerderijen Beeldbank Boerderijenstichting Noord-Holland. ▲

DEUREN GEROOSTERD

In onze vorige Nieuwsbrief werd een gietijzeren deurrooster aangeboden door P. Kok uit Hoorn. Een 19^e eeuwse versierd rooster met paardenhoofd, een sierraad voor de boerderijdeur. Dertien reacties volgden. Na een uitvoerige selectieprocedure waarbij vooral gelet is op een komende zichtbaarheid van het rooster en de samenhang in stijl en vorm van de stolp, is gekozen voor de reactie van de familie Kouw te Catrijp (Schoorl), bewoners van de stolp 'Het Witte Paard'. Deze boerderij bleek al wel zo'n rooster in de voordeur te bezitten maar zonder paardenhoofd. De naar de weg

gekeerde dorsdeuren tonen ook een (wit) paard. Uit het nabijgelegen Groet was ook een verzoek voor plaatsing in een nieuwe deur van een ruim gelegen stolp (die in het zelfde model wordt herbouwd) waarna is besloten het al aanwezige (paardloze) rooster van Het Witte Paard voor de Groeter stolp ter beschikking te stellen. Twee vliegen in één klap. (In de Binnenkijker van onze Nieuwsbrief nr.60, maart/april 2010, is de historie en de naamgeving van het Het Witte Paard beschreven, ook te zien op de website Oneindig Noord-Holland). ▲



'Het Witte Paard', Catrijp (Schoorl) met nieuw deurrooster.



B I N N E N

In de binnenkijker kijken we binnen in een stolp. Nog meer dan de exterieurs verschillen de interieurs van stolpen. In deze aflevering de binnenkant van een dubbel bewoonde stolp. Een statig model op een prachtplek aan de Westfriese (Omring)dijk in de Braakpolder, een plek waaraan de bewoners enorm zijn gehecht en toch staat er een bord 'te koop'.



Vanuit Kolhorn, dat mooie vissersdorp op het droge, zwiert men over de eerste trage bochten de ruimte in. De ruimte van Groet- en Braakpolder (rechts) met aan beide zijden een rechte horizon met veel verkaveld donker geploegd en groen land eronder. Er schittert veel water in het magere voorjaarszonnetje. Het is guur, maar elke gedachte aan kou verdwijnt als bij de volgende bocht de majestueuze en solide vorm van een statige stolpboerderij opduikt. Als een cultuurhistorisch uiterst verantwoorde onderzeeër, maar dan in stolpvorm.

Voorheen Breebaart

Een kleine veertig jaar geleden waren de families Van Weering en Evenhuis, gedreven door idealisme en naïviteit, samen op zoek naar gunstig onderdak voor twee jonge gezinnen. Ze werden op slag verliefd op de fantastische vorm van de stolp en de dito plek onderaan de dijk. En na al die jaren zijn Tjeerd, Lineke en Hans nog steeds helemaal verkikkerd op deze uitgekende plek. En dat proef je op het erf en

in de stolp: de liefde voor het leven op deze plek. De grote stolp met zijn fijne verhoudingen en statige voorgevel is in 1850 gezet door Klaas Breebaart. Hoewel in deze streken boerensier dun gezaaid is, was Breebaart aan zijn stand als o.a. dijkgraaf en liberaal tweede kamerlid verplicht een stolp te bouwen met een kapitale uitstraling. En ... dat deed hij ook: een "statige herenboerderij" met 13 ha land.

Op spaarbogen met palen

Die uitstraling heeft de stolp behouden. Iedereen die passeert zal moeite hebben niet naar de uitbundige voorgevel te kijken met de twee (bijna) identieke pronkdeuren voorzien van brede sierlijsten onder een deftige, houten klokgevel in een getrapte dakspiegel. Van dichtbij zijn de details adembenemend. Let maar eens op dat kleine kelderraam direct naast de linker voordeur. En dan de bouw verder. Niets is aan het toeval overgelaten. Het dubbele vierkant is als de buitenkant zelf: statig, met een hoogte van 8,75 meter. Met de

hierdoor (extra) lange zwingen en schoren toont de constructie als de kaarsrechte bomen van een stolpenbos. Zelfs (een van de zes) met dubbele staanders. Alle muren op gemetselde spaarbogen die op houten palen staan. Het geheel rietgedekte schilddak (14 meter tot de nok) torent hoog boven de Westfriese (Omring)dijk uit en heeft door de oogharen gezien wel wat weg van een kasteel. Een boerenkasteel, uiteraard, en terecht rijksmonument.

Samen thuis, samen uit

Hans en Gerda en Tjeerd en Lineke (uit Groningen en Barsingerhorn) kochten in 1978 de boerenplaats van de laatste veehouder Van der Molen. Binnen was de stolp aangepast aan de moderne inzichten van toen (de 'hardboardperiode') en sec aan het gebruik als gestaag groeiend agrarisch bedrijf. "Er was in het begin veel te doen", stellen Hans en Tjeerd eufemistisch. Daarna steken ze (aanstekelijk enthousiast) van wal over hun aanpak. Essentieel blijkt de inschakeling van een bevriende architect, die aan het hele project de noodzakelijke sturing geeft. De aanpak van de vloer in de hele stolp wordt met een aannemer uitgevoerd, maar daarna schakelen ze snel over op zelf doen met hulp van velen, vaak op inventieve of ludieke wijze. Tussendoor zien ze zelfs kans de buurboer de helpende hand te bieden, in de hooitijd bijvoorbeeld. De woning in het achterdeel (combi lange regel, korte regel, dars) was eerst klaar, daarna volgde de woning aan de traditionele voorkant. Daar de fabelachtige uitvinding van een dubbel stel deuren waarmee of een grote kamer of een grote hal kan worden gecreëerd: "in een handomdraai!". In 1981 is het grote werk zo ongeveer klaar. Opmerkelijk is dat het vierkant intact is gebleven en hierdoor heeft de stolp zijn ruimtelijkheid behouden. Het is een prachtige (onverwarmde) plek voor apart en gemeenschappelijk gebruik. Ze zijn verknocht aan hun stolp. Alledrie. Ieder zijn favoriete plek. Tjeerd kiest voor het overgroeide, oude toegangspad naar het land aan de achterkant. Hans voor het uitzicht over de Braakpolder met de blaarkoppen in de wei. Lineke voor de tuin op het zuiden ... en voor haar eigen werkkamer, voegt ze snel toe. Ze blijven en toch is de hele stolp ook te koop. Maar zo luidt het devies: het is samen thuis of samen uit!
WM



k i j k e r



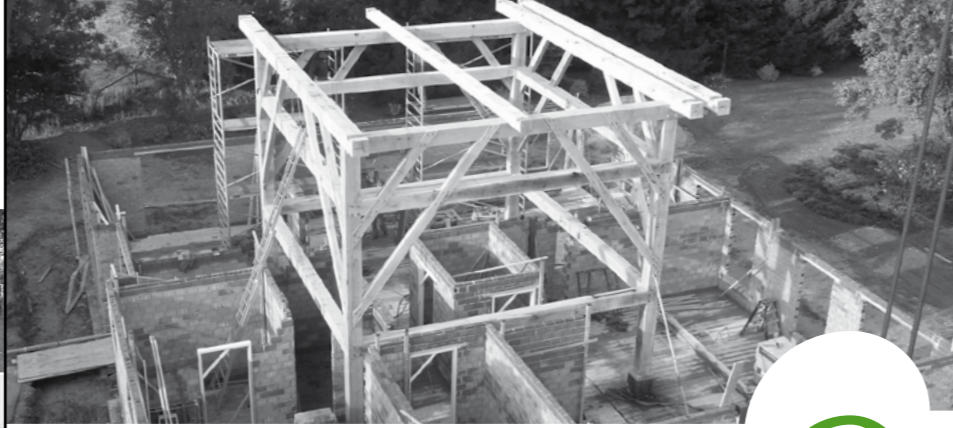

KLAVER
 MAKELAARDIJ

**HEEFT O.A.
 RECENT
 VERKOCHT**

**OOK UW STOLP
 VERKOPEN OF
 OP ZOEK NAAR
 EEN STOLP?
 NEEM CONTACT
 MET ONS OP.**

 Trambaan 12 | Postbus 62
 1733 ZH Nieuwe Niedorp
 T: 0226 414 008 | F: 0226 414 009


WWW.KLAVERMAKELAARDIJ.NL

**PRONK BOUWT MET
 MEERWAARDE**

PRONK BOUW BV

nieuwbouw verbouw onderhoud


 Machinestraat 2, postbus 20, 1749 ZG Warmenhuizen
 Telefoon (0226) 391374, fax (0226) 392032

E-mail: info@pronkbouw.nl, website: www.pronkbouw.nl


Voor uw rieten dak

www.kooijmanrietdekkers.nl

**Kooijman
 Rietdekkers**

 Rietdekbedrijf J.P. Kooijman B.V. • dakvernieuwing • reparatie en onderhoud
 Ruigeweg 119A, Schagerbrug • renovatie dakconstructies • dakramen en dakkapellen
 T 0224 57 13 28 of 06 53 89 18 49 • aanbrengen isolatie/- platen • ontlossen

Akerbouw bv
 BURGER EN UTILITEITSBOUW

Heeft u bouwplannen?

 Uw onderhouds- en restauratiepartner in
 Noord-Holland

Akerbouw B.V. Geesterweg 6, 1911 NB Uitgeest T: 0251-315817 www.akerbouw.nl



NIET ZONDER HOOP

Onder de titel 'Niet zonder Hoop' brengen wij bedreigde stolpen onder de aandacht. Omdat blijkt dat steeds meer stolpen in leegstand vervallen en schijnbaar doelloos afglijden naar een roemloos einde. Eerst raakt de stolp in onbruik, met leegstand tot gevolg met het ontbreken van (zichtbaar) onderhoud. Dit begin van verwaarlozing leidt in de meeste gevallen tot verval. Wat is hiervan de oorzaak? Kan het tij van verdergaand verval gekeerd? Vaak onbekend. Wij willen binnen dit fenomeen registreren in een ultieme poging tot behoud. Een actie die naar onze mening niet zonder hoop is.

5. HOEVE 'SPOORBRUG'



FOTO: ARCHIEF OUD ANNA PAULOWNA

Het poldertje van Lanser, daar moeten we deze stolpboerderij uit 1907 zoeken. Het is er een typerend voor de moderne tijd van net na 1900. Toen verzezen er meer stolpboerderijen met een aangebouwd woonhuis, van elkaar gescheiden door een rechte en hoge brandmuur. Je zou kunnen spreken van een soort van ontwikkeling op het bekende onvolledige stolptype. Nu, net als dit exemplaar, echter geheel uitgevoerd in baksteen. Anno nu, even ruim honderd jaar later, staat de stolpboerderij 'gekoooid' en verlaten te verkommeren achter hoge hekken. Daarop waarschijnlijk bordes met mededelingen als 'verboden toegang voor onbevoegden' en dat soort publieksvriendelijke teksten.

Huis of varkensstal

Het poldertje van Lanser ligt in de noordwest hoek van de Anna Paulownapolder in de driehoek Schorweg - Noord-Hollands Kanaal - N99, pakweg twee kilometer van Breezand. De stolpboerderij wordt in 1907 gebouwd door Hendrik Kranenburg, waarvoor diens dochters Marie en Antje in mei van dat jaar de eerste steen leggen. Een eerdere stolp op deze plek

wordt afgebroken. Het nieuwe boerenspul op 17 ha start als gemengd bedrijf met 25 koeien, plus jongvee en paarden en met teelten als aardappels en graan. Het land ligt relatief hoog, heeft een lichte grondslag en is doorsneden met oude wadkreeken. Het is hier voor de familie Kranenburg, die oorspronkelijk van Voorne-Putten komen, goed boeren. Het bedrijf groeit met name met hectares aan de overkant van het kanaal in de polder Koegrass en het gaat bedrijfseconomisch voor de wind. Een goeie boer op een mooi spul. Want zo luidt het credo bij de Kranenburgs: "Je kan van je huis een varkensstal maken en van een varkensstal je huis." De stolpboerderij heeft geen officiële naam, dat hoeft ook niet, want de stolp staat algemeen bekend als Hoeve Spoorbrug, vanwege de nabije aanwezigheid van (inderdaad) een spoorbrug, namelijk die over het kanaal in de spoorlijn Alkmaar - Den Helder.

Havengebonden bedrijventerrein

Als de oorspronkelijke boer Bram (de opvolger van Hendrik) Kranenburg, die op Hoeve Spoorbrug aan de Schorweg is geboren en

getogen, in 1996 overlijdt, worden grond en stolp nog geruime tijd vanuit de familie bestierd. In 2008 volgen onderhandelingen met de provincie, die land en stolp uiteindelijk opkopen. Met deze transactie raakt de stolp in onbruik en verdwijnt een duidelijk doel voor deze boerderij langzamerhand uit beeld en ontstaat van lieverlee een gebrek aan toezicht en onderhoud. De verloedering slaat stilletjes toe. Stallen worden gesloopt, de stolpschuur ontmanteld, er is wateroverlast en enorme lekkage, het voorhuis verkrot en er komen hekken. Grote, ijzeren hekken. Het mooie lofwerk en het siermetselwerk ten spijt. Ook deze stolpboerderij staat uitbreidingsplannen in de infrastructuur binnen de regio in de weg. Hier ligt een havengebonden bedrijventerrein nog in een bureaula te wachten op dringende ontwikkeling. Ambitieuze plannen waarvan nut en noodzaak wegebben en weer opkomen als het getij van de dichtbij gelegen Waddenzee. Een van de gevolgen is verwaarlozing en een gebrek aan een plan wat te doen met het te verdwijnen culturele erfgoed. Bouwhistorisch onderzoek? Niemand die het weet. Inpassing binnen de aanstormende plannenmakerij? Onbekend. Opname van historisch bouw materiaal en of bouwtechnische kenmerken is evenmin bekend. Plannen voor cultuurhistorische compensatie ontbreken geheel. Of is hoop op geen sloop toch nog een allerlaatste optie? WM ▲

Bestelbon

Voorjaarsvoordeel

Boek *De stolp te kijk* + 10 prachtkaarten
 houten boerenhekken.
 Samen voor € 19,50 (franco thuis).

Bestel nú per e-mail: stolpen@xs4all.nl.



MOLENAAR
BERGEN RIETDEKKERS KOEDIJK
072 581 33 97 072 561 44 46
Bekijk onze website op www.molenaarrietdekker.nl



Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden. Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steen/riet vanaf 1,60 ‰ en woning steen/schroefriet vanaf 0,80 ‰.

Hoornseweg 2, 1687 ND WOGNUM, telefoon 0229 57 22 57
www.ovmdeveenhoop.nl, info@ovmdeveenhoop.nl



- hoveniersbedrijf
- tuinontwerp en adviescentrum
- sport en recreatie
- tuinwinkel

Wij leggen geen tuinen aan
Wij creëren een middagje in de lentezon

Het Woud 10 - 1688 JE Nibbixwoud
telefoon 0229 - 57 16 29
E-mail hoveniers@floridus.nl
www.floridus.nl



G. HARTOG ARCHITECT BNA
Dr. de Vriesstraat 8, 1654 JS Benningbroek
Tel. 0229 59 15 15
restauratie | verbouw | nieuwbouw



Tot in detail verantwoord maatwerk



Noorder IJ- en Zeeweg 8, 1505 HG Zaandam
075-6177984 | www.timmerfabriekvisser.nl

KWANTES

makelaardij

Middenweg 9 | Postbus 15 | 1619 BL Andijk
Tel. 0228 - 59 22 44 | www.kwantesmakelaardij.nl

Wij zijn gespecialiseerd in o.a.

- Aan- en verkoop van agrarische bedrijven en land
- Aan- en verkoop van warme gronden
- Glastuinbouw
- Onteigening
- Pachtzaken
- Productierechten
- Agrarische taxaties
- Ook voor buitengewoon en particulier onroerend goed

Kijk ook voor ons volledige aanbod **stolpboerderijen** op onze website!

de sleutel tot agrarisch bezit



de Zinger

Traditionele stijlinterieurs

Traditionele bouwmaterialen door de eeuwen heen.
Decoratief en functioneel voor in, aan en om het huis.

Wormerweg 17, 1464 NB Beemster
0299 690273 | www.dezinger.nl

KIEK 31

Een sobere stolp maar wel met een bijzondere voorgevel; de metselaar heeft zich extra uitgeliefd en maar liefst 10 'speklagen' aangebracht: horizontale strips in afwijkende kleur baksteen. Onbekend was ons de locatie van deze stolp met dit sterke staaltje stenen ambacht. Tot er de afgelopen weken vier reacties met opheldering binnenkwamen. Zoals die van Cees van der Velden uit Egmond aan den Hoef die het sterke vermoeden heeft dat het de



FOTO: HNK

boerderij van Singels betreft aan de Hoeverweg. Bart Slooten uit Koedijk mailt: 'Op zich best nog een gave plaats' en hij localiseert de stolp ook aan de Hoeverweg, de eerste stolp links komend uit Alkmaar. Ook Cor Kraakman, die er in de buurt woont, wist het snel te melden: 'de stolp van Singels'. Een ansichtkaart van Jeanne Zonneveld-Kraakman uit Zuidschermmer met de afbeelding van de door haar bewoonde naamsverwante 'Singelhoeve' maakte aan onze raadsels definitief een eind. 'Deze boerderij stond jaren bekend als 'Singels' naar, schrijft zij, de naam van de eigenaar-restauranthouder'.

(reacties op Kiek 27, het schilderij van S. Kok, in de volgende nieuwsbrief).

KIEK 32

In dit nummer een stolpenkiek die op elektronische wijze is ingezonden met de vraag ..., enfin, die raadt u al. Maar, het is wel een geweldig mooi plaatje. Kijk maar eens goed, er staat verrassend veel op te ontdekken. Wit, een erg witte (en daardoor zeer propere) voorgevel, waaruit (zo lijkt het) twee spierwitte hekken kaarsrecht uit de voorgevel groeien. Dat hek heeft stevige staanders aan forse grondklossen en een dubbele bovenplank. Links en rechts aan de gevel twee identieke hekpoortjes met fraai vormgegeven draaipalen. Kijk dan goed naar de kleur van de smetrand en van de sierrand op gelijke hoogte met de onderdorpel in de raamkozijnen en de dito tint van de rest van de kozijnen.

Dezelfde licht afwijkende kleurstelling die het wit van de voorgevel extra accentueert. Een waar 'Witte Reus' effect.

Leilinden in liermodel

Het voorerf is strak gemodelleerd met vooraan een haag, de eerder genoemde witte hekken en vier uit de kluiten gewassen leilinden (stammen tot de dakgoot!) die zorgvuldig in een prachtige uitwaaiende liervorm zijn gesnoeid voor optimale schaduwwerking in de zomer. Stenvorken op stam of reusachtige kippenpoten evenwel nog zonder blad. De bomen langs de oprijpaden daarentegen zijn heel hoog opgesnoeid, minstens zo hoog als op dat beroemde schilderij van Hobbema: 'Het laantje van Middelhamis'. Waarschijnlijk zijn de paden bij deze stolp zo smal dat hoog opgeladen boerenkarren last ondervonden van de lagere overhangende takken. Ten slotte op het erf een kippenrennetje, waarschijnlijk voor dotten van Wiandottes.

Ode aan de zon of toch het Wilde Westen?

De hoofdvorm van de stolpboerderij is strak en eenvoudig. Het piramidale dak totaal onder de dakpannen. Er bovenop een vierkante schoorsteen zonder sier of teken. Vermoedelijk telt de stolp een enkel vierkant, zeker is dit niet, omdat we de stolp slechts 'en face' kunnen bekijken. Dorsdeuren aan de onzichtbare achterkant. Het bescheiden lofwerk aan de dakgoot heeft een versiering van een repete-

rende accolade, sier die in de bovenkanten van de Franse jaloezie luiken terugkomt. De levensboom in het bovenlicht van de voordeur is een opvallend kenmerk, net als het deurrooster met een geschilderd wit ovale accent. Onderin een recht kussenpaneel. De drie grote ramen met identieke kruiskozijnen hebben een driekwart neergelaten wit rolgordijn. En zijn net zo proper als de hele (witte) voorgevel. Een ode aan de zon? De opstelling van de familie is aandoenlijk. V.r.n.l. houdt de boer zijn dochtertje aan de hand, hij in boerenged met zomerpet, zij in een stralend wit jurkje met zwart hoedje. Naast hen (gok ik) de moeder van de boer, in keurige boerenkleding: jak en lange rok met uitbundige hoed. Daarnaast zittend in een rotanstoeltje, het zoontje in matrozenpak. Dan de boerin, prominent in het midden, in een al even stralend witte jurk. Hoed op en arm in de zij. Ten slotte de vader van de boer, die duidelijk trots is op het boerenspul. Een boerenkiel met vier glanzend zilveren knopen. Een mans hoedje op. Onder zijn arm draagt ie echter een vervaarlijk uitziend en zo te zien goed werkend geweer als om eventuele indianen overvrijd van het propere erf te jagen. Staat dan deze stolpboerderij in plaats van Noord-Holland dan toch in het Wilde Westen van de Verenigde Staten? Helpt u ons uit de brand en meld onvervrijd de stond- of standplaats van deze prachtige stolp, waarvan de foto naar schatting geschoten is tussen 1900 en 1920. Reacties gaarne naar het secretariaat. ▲



FOTO: COUL JAN DE GROOT



STOLPEN IN HET NIEUWS

UIT HET NOORDHOLLANDS DAGBLAD, VERZAMELD DOOR ED DEKKER, JOURNALIST.

Een nieuw leven voor de Bamestra Hoeve in de **Beemster**. Alleen vierkant en schoorsteen van de stolp uit 1850 zijn over. Herbouw volgt. Met binnen twee woningen.

De allerlaatste in het dorp én gemeentelijk monument, maar dat kan een onbewoonde boerderij in **Lutjebroek** niet redden. Eén troost: hier keert een nieuwe stolp terug.

Onzekerheid over een stolp in **Heemskerk**. Het gemeentelijk monument is van de gemeente en wordt al drie jaar antikraak bewoond. Sloopplannen worden ontkend.

Verbied wensballonnen. Dat geeft een enquête aan. Ook veel stolpeigenaren dringen daar op aan, na een stolpbrand in **Berkhout**. 'Vliegende brandbommen'.

Aanbevolen: de film *Mannenhart* 2. Opnames zijn gemaakt in een stolp in **Grosthuisen**. Een mooie boerderij in de schijnwerpers bij producent NL Films.

Niks sloop en nieuwbouw in **Schagen**. "Ik wil er de aloude ziel terugbrengen", zegt de eigenaar. Restauratie van een stolp met veel geduld en liefde.

Eerst een pluimpje witte rook uit de nok, daarna luid geknetter. Geen houden aan. Een stolpboerderij in **Tuitjenhorn** als trieste, zwartgeblakerde puinhoop.

Protest in **Haringhuizen**. Een van de laatste drie stolpen wordt afgebroken. Er is een plan voor zeven nieuwe woningen. 'De lintbebouwing wordt aangetast. Dit mag niet'.

Archieven spreken. Een vroegere bewoner van een stolp in **Benningbroek** voer mee op het VOC-schip *Sijbekarspel*, een Hoorns fluitschip. Historie uit de 18e eeuw wordt levend.

Spanning rond de verdwenen stolp *Zeldenrust* te **Medemblik** in de nieuwe roman 'Flarden'. De boerderij als proviandkast voor kasteel Radboud bij een middeleeuwse belegering.

Einde van een tijdperk in **Venhuizen**. Na 35 jaar verliest een stolp de functie van 'huis der gemeente'. De gemeente Drechterland betreft in Hoogkarspel een nieuw raadhuis. ▲

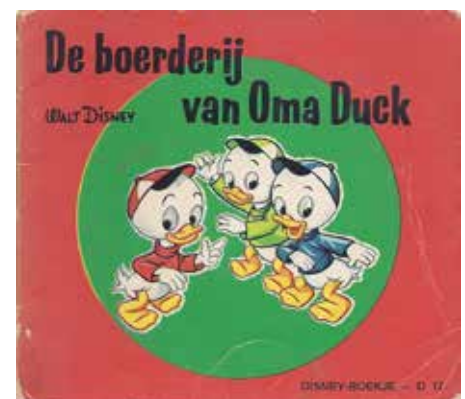
Zie www.boerderijstichting.nl voor actueel nieuws o.a. over de voorlichtingsavonden *Duurzame stolpen* op 11, 18 en 21 mei 2015. ▲

STOLPENCURIOSA

Het Disney boekje D17 heet 'De boerderij van Oma Duck', maar heeft helaas geen enkele verwijzing naar onze stolpboerderij. Overduidelijk een gemiste kans van de grote Walt. Het vermakelijke boekje staat vol vee, dat wel.

Werkpaard Bertus komt voorbij, aangespannen voor de (nog lege) hooiwagen, maar ook een konijn, varkens ("Knor, knor, knor") aan de trog en kippen. Een haan fungeert als traditionele plattelandswekker.

De neefjes Kwik, Kwek en Kwak zijn druk doende met hooivorken op het land en in de appelpluk. Als Oom Donald de neefjes -doodloof, dat spreekt voor zich- komt ophalen, staat op het boerenervf zelfs een bijzonder knullige schuur getekend. Walt nam niet eens de moeite hier een zogenaamde Dutch Barn af te beelden. Gemiste kans. Als er al iets van dit vrolijke boekje aan de stolp relateert, is dat de nagenoeg vierkante vorm (exact 9,8 bij 11 cm) en de warme kleur rood van zo'n mooie, rode Oud-Hollandse dakpan en het groen van een weiland in het voorjaar. ▲



Nieuwsbrief nr. 80 van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', april 2015

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88 (ma t/m vr 10 - 12.30 uur), e: stolpen@xs4all.nl website: www.boerderijstichting.nl

IBAN: NL69INGB000338181 t.g.v. Boerderijstichting Noord-Holland, Alkmaar

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Fotografie: Mart Groentjes, tenzij anders vermeld

Grafische verzorging en advertenties: Carla Buijsman ipsis b.v., Zwaag (0229 - 27 27 00)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Oplage: 2.000 exemplaren

Het bestuur van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

Evert Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard

Mart Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen

Evert Barendrecht (penningmeester)
Jan Greshoffstraat 20, 1822 JC Alkmaar

Willem Messchaert, Kolhorn
Melanie Balledux, Warmenhuizen
Joop van Diepen, Oosterblokker
Sander Douma, Schermerhorn
Wilma Eelman, Den Burg
Maarten Koning, De Goorn
Henk de Visser, Oudorp
Anneke Zandt, Twisk
Peter van Zutphen, Anna Paulowna

Advisering

Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische cq esthetische aspecten en onderwerpen over boerenerven 'op locatie' te verstrekken.

Voor een dergelijk advies wordt een bijdrage van € 100,- (all-in) in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan het secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen

e: stolpen@xs4all.nl

Zie ook onze website: www.boerderijstichting.nl

De nieuwsbrief verschijnt 4 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

ANBI - De Boerderijstichting Noord-Holland is aangemerkt als ANBI.

Te weten

- Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is € 15,- per jaar (meer mag).
- Geef tijdig eventuele adreswijziging door.